

МИЛАН МИЛОВАНОВИЋ МИШКО
(1950–2024)

После дуге и тешке болести, 24. маја 2024. године у Убу је преминуо Милан Мишко Миловановић, новинар - утемељивач и доајен убског журнализма. Цео радни век провео је у новинарству. Био је човек изузетне енергије и необузданог ентузијазма, и као такав оставио је дубок траг у ближој прошлости Уба и Тамнаве. Сахрањен је у породичној гробници на варошком гробљу у Убу.

Милан Миловановић Мишко рођен је 15. октобра 1950. године у Београду, од оца Димитрија, чувеног убског кинооператера и мајке Машинке, куварице у тамошњем угоститељству. Одрастао је и живео у Убу, где је завршио основну школу. Гимназијско (средњошколско) образовање започео је у XI београдској, а окончао у Обреновачкој гимназији. На Филолошком факултету Универзитерта у Београду започео је студије српско-хрватског језика и југословенске књижевности. Завршио је новинарство на Новинарској школи при Југословенском институту за новинарство у Београду, 1981. године.

Неизмерно је волео Уб и Убљане, често говорећи и пишући да је Уб варош која има душу, а да становници Уба и околине Тамнаву носе у срцима. Бројни су примери који сведоче о томе колико је Милан волео своју животну и радну средину. О Убу и Убљанима писао је бираним речима и превасходно афирмативно. Настојао је да свестрано и што реалније прикаже живот својих суграђана. Посебну пажњу поклањао је Тамнавцима који су живели и радили ван родног краја. Нарочито се интересо-

вао за оне успешније, доследно пратећи њихов рад и не само да је писао о њима, већ је настојао да чешће долазе у Уб и активније учествују у његовом животу. Многи од њих су то знали и осећали, па и поносно истицали у свакој прилици. Тако један од тренутно најпознатијих и најуспешнијих Убљана, проф. др Милан Недељковић, лекар – интервентни кардиолог, редовни професор Медицинског факултета, актуелни председник Српског лекарског друштва, председник једне од централних београдских општина - Врачар, није пропустио прилику да се у последњем обраћању још једном захвали Милану за све што је радио за Уб и Убљане и да у име свих њих упути једно „Велико хвала".

Поред љубави према завичају, Миловановић је имао још две велике љубави. Прва је била усмерена према његовој породици, а друга према професији. Од рођења важио је за добро и послушно дете. Када је одрастао не само да је био брижан син, већ и пажљив брат, нежан супруг и добар и предузимљив отац. Нажалост, лепу породичну амосферу нарушила је изненадна и прерана смрт његовог брата Мике. Мишко је често говорио о њему и бринуо о његовој деци. У браку са Драгицом Панић из Врела, правницом која је радила у Општинском суду у Убу и до последњег дана бринула о њему и његовом здрављу, изродио је двоје деце – кћи Маријану, службеницу у електропривреди на Убу и сина Милована, специјалисту пословне информатике, који се већ 17 година бави новинарством. Последњих година пажњу су му окупирале унуке Емилија, Елена и Ања.

Новинарство је, најпре, постало његова пасија, а потом и професија. Још као ученик виших разреда основне школе почео је да сарађује у дечијем листу „Полет", који је излазио као подлистак ваљевског недељника „Напред". Сећам се да ми је причао како је као студент, са групом убских гимназијалаца, почео да издаје локални омладински лист „Погледи". Памтим да ми је помињао њихова имена и презимена као чланова прве редакције и испричао, ако се добро сећам, да су припремили и објавили пет-шест бројева тог листа који је штампан на шапирографу.

Осмислио је и покренуо „Тамнавске новине", лист за друштвена и културна питања општине Уб. Први број је објављен 3. октобра 1973. године у издању Културно-информативног центра Уб, а у оквиру обележавања Дана ослобођења Уба. Лист је заживео и

Милан Миловановић је убрзо именован за главног и одговорног уредника. Лист је штампан наредних 28 година. Због неспоразума са издавачем, 1992. године је поднео оставку на ту дужност и, како је волео да каже, трајно напустио „државне јасле".

У мноштву активности Милана Мишка Миловановића свакако је најзначајнија припрема и објављивање часописа „Глас Тамнаве", који је већ 17 година једини штампани медиј у убској општини и један од бољих локалних листова у Србији. Идеја о његовом покретању јавила се по Мишковом повратку из једне хуманитарне мисије са ратишта у Книну. Основан је 1992.године. По неким наводима био је то први приватни часопис у Србији. Као и код других гласила и ово је пролазило кроз различите фазе. Наравно, у оној првој било је „лутања", посебно се оскудевало у финансијама, кадровима и обезбеђивању квалитетних текстова. Дакле, било је и успона и падова.

Друга фаза почела је 2007. године, када се у послове око издавања часописа укључио и Миланов син Милован, кога је отац дуго и темељно припремао за позив новинара. Тада су редефинисали програмску орјентацију и организацију породичне фирме и конкретизовали уређивачку политику часописа. Договорено је да часопис редовно излази сваких 14 дана, просечно на четрдесетак страна, да се обрађују и објављују све актуелне теме, а посебно оне битне за грађане, као и органе и јединице локалне самоуправе. Постигнут је договор са општинама Лајковац, Мионица, Љиг, Осечина и Владимирци, да се објављују текстови са њихових подручја. Све више пажње поклања се економији, образовању и спорту, а присутно је и настојање да се у сваком броју објави и понеки текст о историји, традицији и обичајима ових крајева. Окупљена је и мања група сталних сарадника и договорени дописници из поменутих општина. Све до одласка у пензију 2015. године, Миловановић је био главни и одговорни уредник, а након тога посао је препустио сину.

Поред већ поменутих гласила, припремао је и издавао "Убски предузетник" и „Убску зелену оазу", као и неколико издања за подручја општина Владимирци, Коцељева и Лајковац. У гласилима која је припремао и уређивао, увек се трудио да буде актуелан, објективан и приступачан обичном човеку. Захваљујући свом таленту, упорном раду, вишегодишњем искуству, стеченом

знању и драгоценој помоћи сарадника, успевао је да „прави“ новине које су радо читане.

Милан Миловановић није само припремао и издавао новине. Он је радио и као дописник београдских „Вечерњих новости“ и „Политике експрес“, ваљевског „Напреда“ и лазаревачке „АБВ хронике“. Његови текстови повремено су објављивани у „НИН-у“, „Времену“ и „Кораку“.

Уређивао је и водио веома популарне емисије на локалној радио станици, Тамнавски дневник, Средом уживо и Тамнавски зелени мегахерц. Био је сарадник у програмима Радио Београда и Радио Ваљева. Организовао је, а неке и непосредно водио, познате културно-забавне манифестације „Убски графити“, „Фаљини дани“, „Учитељска бајка“, „Занатска забава“... Неке од њих су постале традиционалне. Сличне пројекте реализовао је и у суседним, па и неким удаљенијим општинама.

Писао је поезију и прозу. Још 2005. године објављена му је збирка песама „Тамнава у срцу“. Поводом седамдесетогодишњице рођења Мирослава Селаковића Фаље, једног од најагилнијих председника Скупштине општине Уб, заслужног за привредни, културни и свеукупни препород ове општине, написао је његову биографију и објавио је под називом „Снови, дело, вечност“. Његова трећа књига “Уб и Убљани“ са поднасловом „Ликови наше свакодневице“, објављена је 2014. године.

Поред мноштва личних, породичних и професионалних обавеза, активно је учествовао и у друштвено-политичком животу Уба и околине. Од 1983. године био је члан Удружења новинара Србије.

На крају некролога навешћемо део опроштајних речи још једног угледног Убљанина Мирослава Перишића, доктора историјских наука и вишегодишњег директора Државног архива Србије, који између осталог пише: “Милановим одласком Уб је остао без свог хроничара и новинара који је оставио дубок траг у историји овог питомог места. У будућности све оно што је својом енергијом, великим радом и упорношћу оставио, посебно преко „Гласа Тамнаве“ биће значајни историјски извори за историчаре. Његови „Убски графити“ су такође незаборавни и јединствени“.

Милорад Радојчић